

schrijver een memorie aan waarin verslag werd gedaan van de zoektocht naar de meest geschikte locatie. Hij gaf aan dat dit op zich zelf al geen eenvoudige opgave was, omdat Rotterdam zeer dicht bebouwd was. De auteur was op de hoogte van de procedure en ging uit van een drietal aspecten, die kenmerkend in de discussie een hoofdrol speelden. Het belangrijkste was 'dat men een plaats uijkiesee in het beste en voornaamste van de stad, daar de meeste en ruijmsste toegange zijn en daar het gebouw van verre en alomme een cierlijke vertooninge maakt'.⁸ In de tweede plaats moest de locatie zo gekozen worden dat zo min mogelijk bestaande bebouwing zou moeten wijken. Verder diende de locatie ruimte te bieden voor een zo groot mogelijk plein. Dit laatste zette niet alleen luister bij aan het nieuwe stadhuis, maar loste ook het probleem van een nijpend gebrek aan marktruimte in de stad op. De locatie die het stadsbestuur voor ogen werd gesteld was de Gapersteeg, ten zuiden van de Beurs bij de Blaak. (afb. 3) De keuze voor deze positie werd vooral bepaald door de directe nabijheid van de Beurs, waarvan de architectuur algemeen werd geprezen boven dat van alle andere Rotterdamse gebouwen. De brede straat bood wel enige ruimte voor het stadhuis, hoewel onteigening van naastgelegen panden onvermijdelijk was. Het gewenste plein kon worden gecreëerd door het deels aanplempen en deels overkluizen van de Blaak en de Gelderse kade. Door de overkluizing konden schepen onder het plein dooreen. Dit was goed mogelijk, zoals de Erasmusmarkt in de stad en de Beurs van Amsterdam over het Rokin bewezen. Enige hinder voor de scheepvaart kon niet

worden voorkomen: het zou voor zeeschepen en schepen met staand want niet langer mogelijk zijn om van de Oudehaven door te steken naar de Blaak en vice versa. De grotere schepen konden echter gebruik maken van de passage langs de Scheepmakers- en Wijnhaven. Voor wegverkeer leverde het plein wel voordeel op, onder andere doordat de passage van koetsen tussen de noordelijke en zuidelijke Blaakkade eenvoudiger werd. Nieuwe burgerwoningen en publieke gebouwen, zoals een waag, langs de randen van dit nieuwe plein creëerden een grootse, omsloten stedelijke ruimte. In dit ensemble waren de twee belangrijkste gebouwen van de stad –het toekomstig stadhuis en de bestaande Beurs– beeldbepalend.

De commissie nam de locatie aan de Gapersteeg niet over, hoewel een aantal uitgangspunten wel werd onderschreven. Een locatie bij de Blaak, met een stedenbouwkundige relatie tot het Beursgebouw, werd wel degelijk overwogen. De voordelen van deze geprefereerde locatie werden beschreven in de 'demonstratie wegens de bequaamheid van 't terrein tussche het Wolfshoek en de Vismarkt'.⁹ Voor de uitwerking van dit concept bleef een tekening bewaard, waarop de mogelijke afdamming van dit deel van het havenareaal wordt onderzocht.¹⁰ Volgens de auteur van de 'demonstratie' voldeed dit aan de gestelde criteria: 'een ruim, lichtig, aanzienlijk en wel een afgezonderde plaats' en 'een stand welke door een vreemdeling bij 't inkomen van de stad aanstonds kan worden ontdekt om aan dat nieuwgierig oog te kunnen voldoen'.¹¹ De locatie lag op de kruising van de Leuvehaven met de Blaak. Door aanplemping van de haven ontstond een groot vier-